

Tämän lehden mielipideosastolle tarkoitettut kirjoitukset on lähetettävä joko osoitteella PL 1070, 00101 Helsinki tai PL 52, 90101 Oulu. Myös sähköpostia tai faxia voi käyttää (08-338353).

Kirjoitukset julkaistaan mieluiten omalla nimellä, mutta nimimerkin suojassakin voi esiintyä. Kirjoittajan oikea nimi jää tällöin toimituksen tietoon.

Julkaistuista kirjoituksista maksetaan pieni palkkio, jos mukana seuraavat kirjoittajan nimen ja osoitteen lisäksi henkilötunnus sekä pankkitilin numero.

Kirjoita lyhyesti!

Maataloustukea tarvitaan myös kehitysmaissa

Maailmanpankin pääjohtaja James Wolfensohn ripitti syyskuussa länsimaita epäsuhdasta, mikä on niiden antaman kehitysavun ja omille viljelijöilleen maksaman maataloustuen välillä. Kun kehitysapuun käytetään yhteensä 56 miljardia dollaria, kansalliset maataloustuet ovat lähes kuusinkertaiset, 300 miljardia dollaria vuodessa.

Sama asia, eri sanoin, oli esillä Maailman Kauppajärjestössä (WTO) Meksikossa. Kansalaisjärjestöjen ja kehitysmaiden yhteisrintama painosti Yhdysvaltoja ja Euroopan unionia luopumaan maataloustuistaan tai ainakin leikkaamaan niitä merkittävästi.

Lokakuussa Euroopan unionin maatalouskomissaari Fischler taas halusi riisua Etelä-Suomen maatalousta niin sanotun 141-osan. Suomi pani väkevästi vastaan.

Fischlerin vaatimukset Suomelle, Wolfensohnin ripitys länsimaille ja kehitysmaiden painostus Maailman kauppajärjestölle näyttivät osuneen sattumalta juuri tähän syksyyn. Taustalla on kuitenkin isompi muutospaine.

Globalisaatiota vastustavat länsimaiset kansalaisjärjestöt ovat jo muutaman vuoden kyseenalaistaneet maataloustuet. Tukien väitettään vä-

ristävän kansainvälistä maatalouskauppaa ja estävän köyhiä maita kehittämästä omaa maatalouttaan.

Kehitysmaat eivät pysty kilpailemaan maataloustuetun länsiruuan kanssa. Hyvä esimerkki on kaakkoisen Afrikan Mosambik. Se on saanut maataloutensa tolalleen sen jälkeen, kun maan sisällissota päättyi 1992. Ajanjaksolla 1993-2002 Mosambikin viljan tuotanto kasvoi 594 prosentilla. Tärkeimmällä ruokaviljalla, maissilla nousua oli 771 ja riisillä 412 prosenttia.

Sisällissodasta toipunut Mosambik voisi jo viedä viljaa esimerkiksi naapurinsa Zimbabween, jonka maatalous on vaikeuksissa presidentti Mugaben ajaman viljelymaan uusjaon vuoksi. Afrikan sisäinen vienti on kuitenkin toivotonta, sillä länsivilja vie markkinoilla aina voiton.

Myös Mosambikin naapurissa Sambiassa voisi luonnonolojen puolesta tuottaa vehnää aina vientiin asti. Elokuussa 2003 sambialaisen vehnän tuotantokustannus oli 300 dollaria tonnilta. Kanadan vehnää sai Sambiassa ostaa 150 dollarilla.

Kehitysmaan viljelijä pääsisi parempaan myyntiasemaan, jos länsimaat vähentäisivät maataloustuki-

aan. Jotta sen vaikutus tuntuisi, eli länsiviljan hinta nousisi kaikkialla, myös Afrikan kaupassa, vähennyksen tulisi olla yleinen ja yhtäläinen sekä Euroopan unionissa että Pohjois-Amerikassa.

Tämä on haavekuva. Rajuja tukileikkauksia esittävien ja kaupan esteiden purkamista vaativien on hyvä seurata vaikkapa maatalousmahti Ranskan viljelijöitä. He älähtävät äänekkäästi heti, kun EU yrittää kajota kotimaatalouden yhteisiin etuihin.

Myös suomalaiset olivat yksituumaisesti 141-tukien riisumista vastaan. Jokainen maa suojelee omaa ruoan tuotantoaan. On todennäköisempää, että maataloustuki säilyy niin Euroopan unionissa kuin Pohjois-Amerikassa hamaan tulevaisuuteen, kuin että tukea ruvetaan riisumaan missään maassa.

Länsimaihin kehittynyt maataloustuki on itse asiassa ainutlaatuisen tehokas menetelmä tasapainottaa maatalous ja pitää samalla ruoka niin halpana, että siihen on köyhimmälläkin kansalaisella vara. Näin ei ole kehitysmaissa. Esimerkiksi Tansaniassa asuva länsimaalainen hämmästelee päivittäin tavallisen arki-ruoan kalleutta, ja sitä kuinka suuren osan tuloistaan maata viljelemättö-

mät tansanialaiset joutuvat perheensä ruokaan käyttämään.

Sen sijaan että maatalous riisutaan tuista, maataloudesta tulisi ottaa oppia kehitysapuun. Maataloustukea tulisi antaa myös kehitysmaiden viljelijöille. Se olisi samalla ase köyhyyttä vastaan, sillä esimerkiksi Afrikan maiden köyhistä yli 90 prosenttia on juuri pienviljelijöitä.

Mistä löytyvät varat kehitysmaiden maataloustukeen? Kohdentamalla nykyinen ja vuosi vuodelta kasvava kehitysapu uudelleen, tekemällä kehitysavussa maatalousremontti.

Mikseivät länsimaat voisi antaa kehitysapuaan maataloustukena esimerkiksi EU:n tukimallin mukaan? Kehitysapua tarvitaan siksi, että Mosambik, Tansania, Sambia ja muut köyhät maat eivät pysty vielä vuosiin maksamaan viljelijöilleen tukia omasta budjetistaan.

Länsimaiden on joka tapauksessa nostettava kehitysapuaan kohti 0,7 prosentin paalua. Sen voisi tehdä tukemalla kehitysmaiden pienviljelijöitä niin, että maiden maatalous kehittyä tasavertaiseksi kumppaniksi tulevaisuuden maailmankauppaan.